

Goriško-beneški dnevnik

Benečani pravijo, da so «tam gori pozahili nanj»

Najstarejši Slovenec Jožef Jusič bo jutri proslavljal 106. rojstni dan

Naborna komisija ga ni potrdila za vojaka, češ da «ne lo dočakal» pomladni

V Sempetru Slovenec, na nabornem uradu italijanske republike, ki ji je 9 let po njeni združitvi, to je leta 1875 načeloval kralj Umberto I., je potekal med predsednikom komisije, ki je potrjeval beneške Slovence za vojake italijanskega kraljestva, in 20-letnim Jožefom Jusičem, po domače «Bepotoma», približno takšenem pogovor:

«Naslednjini kandidat?»

«Jožef Jusič, letnik 1855, rojen v Klinjah, občina Semper Slovenorum.»

«Kaj hočeš?»

«Služiti italijanski vojski.»

«Kakoočoo?»

«Vojak bi bil rad.»

«Daj, daj, ti vojak. Pojd domov, saj vidis, da nisi z vojaka. Majhen si in bolan, da ne boš učakal pomladni.»

«Toda, vendar...» je še hotel nekaj dodati mlađenici v slabi italijančini, ki se je predstavljal spet oglašil:

«Naj stopi drugi naprej.»

Bepo je s posevno globo zapustil naborni urad. Vse to mu ni šlo v glavo. Bal se je hudočnih jezikov v vasi in okolici, ki so si kaj radi sposodili vsakega, ki ga niso potrdili za vojaka.

Vrnili se je domov, požir naslednje dni marsikatero pikro, toda vse to ga je napravilo še bolj žilavega. Živiljenje, ki so mu ga drži prekovali, da se bo zanj sposodili vsakega, ki ga niso potrdili za vojaka.

Počasi so leta minevala, oženil se je in imel dva otroka. V tem je pozabili na vse, kar mu rekle na nabornem uradu. Ziveti, to je postalno njege geslo.

Nekega dne so mu sporočili, da je umrl tisti, ki mu je napovedal hitro smrt. Posmenil se je in si dejal:

«Slej ali prej pridevo vsi na vrsto.»

Slej ali prej, da, to že drži, toda vsakdo se okrepa živiljenja na tem svetu, kar se najbolj more. To je človeški način. Emeni uspe, da se bolj upira »zadnji urja, drugemu manj...« ter se ni posebno trudil, tola na »zadnjo uros.«

OD VČERAJ DO DANES

KINO

GORICI

CORSO, 17.15: »Topli veter», T. Donahue in C. Colbert. Ameriški barvni film.

VERDI, 16.30: »Ekspres Bangkok«, L. Harey in S. Lynn. Cine-mascop, ameriški črnobelji film. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VITTORIA, 17.30: »Udarec v tliniku«, J. Maynel in B. Lier. Francoski črnobelji film.

CENTRALE, 17.15: »Herkules osvoja Atlantico«, R. Park in F. Spain. Cinemascope, italijansko-francoski barvni film.

DEZURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprtva v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italia st. 10, tel. 25-76.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 22,6 stopinje ob 15.40, najnižjo 12,8 stopinje ob 6. uri. Povprečna dnevna višja je dosegla 60 odstotkov.

slopo še ne misli. O tem smo se prepričali prejšnji dan, ko smo ga obiskali na njegovem domu. Hitro smo napravili majhen račun in ugotovili, da ima 106 let; pravzaprav jih bo dopolnil jutri. Preživel je vse svoje sovraštike, kot skala ključuje zobo časa.

Ko smo v Klinjih vprašali po njem, so nam pokazali hišo na trgu pri cerkvi, v kateri stanuje. Svojci so nas hitro obstopili. S časnikarji si so kar domači. Ze nekaj let jih obiskujejo — enkrat na leto, kadar se bliža rojstni dan. Tudi tokrat so pridržali obisk — televizijske snemalce.

Toda, kakor smo ugotovili, so bili našega obiska morda še bolj veseli, ker so se lahko pogovorili v slovenskem jeziku, ki ga vsi prav lepo govorijo.

Edina živeča Jusičeva hči Tonina nam je povedala celo vrsto zanimivosti iz zgodovine družine. Jubilant se je dvakrat poročil: v prvem zakonu je imel dva, v drugem pa šest otrok, od katerih živita le dva, ki stanujeta v vasi. Kliceta se Toni in Tonina. Prav kmalu je prišel tu, da njen rat. Oba nosita že po kakših 7 krizev, toda to niti najmanj ne zmanjšuje njune vedrine in moči. Medtem se je zbralok okoli hiše kaščne pol vasi. Prišel je tudi sam Jusič, najstarejši Slovenec tostran in on povrzel nevreč, ter ga je zato oprostil.

Približno pred dvema letoma, dne 9. oktobra 1959, nekaj po 16. uri, je Kreševac, ki je šofer pri ATA, vozil mestni avtobus na progah št. 1 po UL sv. Mihaela v Standrežu. Bil je deževen dan. Ko je pripravil, da bo zavil z vozilom na trg pred cerkvijo, kjer je končna postaja te proge, pa je prizvovala s kolesom po trgu na cerkev s 17-letno Francesco Sanfilippo, po rodnu s Sicilije. Hotela je s kolesom zavil proti mestu, kjer je v zadnjem trenutku zagledal avtobus, ki je prihajal s tiste strani. Ker je v eni roki držala odprt dežnik in tudi zavore pri kolesu niso delovala, je zadevala s kolesom v avtobus, ki je povleknil s seboj za kakšne tri metre, čeprav je šofer

zavil zelo počasni in je avtobus takoj ustavil.

Sanfilippo je pri padcu dobiško poškodbo na levi strani brade ter se je moral zdraviti 15 dni. Včeraj se pri razpravi še enkrat proučili vedodoginki in po zasišanju pričel do igranja na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugi bodo nastopili pred lastnimi navijači, kar je ogromnega pomena. Vrhutek bodo imeli kot nasprotnika nepopolno ameriško ekipo, ki bo moraligrati brez najboljšega Mac Kinleya in njemu enakovrednega Bartenzza. Zato bodo Američani poslali v borbo proti Italiji Reeda in Douglasta v singlu in zelo verjetno Delta ter Douglasa v doublu. Ne moremo reči, da sta MacKinley in Bartzen nepravljivi, toda dejstvo je, da bi bila loga Italijanov proti njima močnejša težja.

Izvedenci so mnjenja, da zmagajo ne bo usla Italijanom in nekateri so celo prepirčani, da bodo ostali igralci iz onstran Oceania na ničli. To bo verjetno nekoliko pretirano, ker je znano, da so Američani v dobrimi formi in so brez dvoma veliko boljši kot v začetku turneje po Evropi. Tehnica se torej nagiblja na stran Italijanov pod pogojem seveda, tako da pripravljen meničar domačega moštva Drobny. Drobny je dodal, da je dobro pripravil Italijane, ki bi morali biti najmočnejši v doublu. Nekateri so nasprotnega mnenja in v to zaradi poškodbe Sirole, ki ga je prisilila na dolg polet.

Pri drugi razpravi je sedež na zatočni klopi 59-letni delavec Ernest Ipavec iz Gorice, UL Brig. Pavla 58. Tožil ga je grof Formentini zaradi gradijanja v Rimu in bodo trajala še danes. Pogajanja se tičejo delavcev oddelka za izdelovanje unetinskih vlaken v Podgori.

Prejšnji dan je dne 6. junija letos, ko je zaradi sodnega izgona ravnatelja, ki je zapustil svoje stanovanje v UL Bainh 15. Hči je bila last dedičev po umrlem Marvincu, ki je zapustil v Gorici več starih hiš, katere upravil je postal grof Michele Formentini. V svojem stanovanju je bil zelo razpravljen, da je bila v Benečiji toča kot snežna, da je uničila vse pridelke. Ljudje so trumoma umirili zaradi laktote in so jih kar ponosili zakopavali. Vse to mu je živo ostalo v spominu in zato vedno skrbi, kako je v letino. Tudi tokrat je vprašal po njem. Bolj kot drugo ga zanimalo, kako je v Bernasu z grozdjem. V Vidmu, kjer je danes središče, so bile v njej grozdje, ki so mu drži prekovali, da se bo zanj spomnjuje. Edina živeča hči Tonina, kjer je v tem eni roki držala odprt dežnik in tudi zavore pri kolesu niso delovala, je zadevala s kolesom v avtobus, ki je povleknil s seboj za kakšne tri metre, čeprav je šofer

zavil zelo počasni in je avtobus takoj ustavil.

Vpisovanje se vrši na sedežu Centra v UL Mameli ob devetnikih od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

Delovna obleka

se mu je vnela

Opeklne 1. in 2. stopnje na levih podiplati in desni roki je dobil 31-letni mehanik Marcello Caudet, stanujec v Gorici, UL Colonia 6.

Caudet, ki dela pri Cusinu, je delal pri nekem avtomobilu, kjer se mu je delovalna obleka nasiplila z bencinskim hiplom. Namesto da bi počakal, da bi se razkudil, je bil se razkudil, kjer se je nekem varilem. Hlaplje se vneši in začkal tudi ohleko. Dasičavno je sam in delavec, ki delajo z njim, ogenj hitro pogasil, se je vseeno opredelil v bolnišnico. Pridržali so ga na zdravljenju s preognom okrevanja v 15 dneh.

Nezgoda kolesarke

Ob 7.30 so z avtomobilom Zelenega križa pripeljali v cijilno bolnišnico 55-letno Juditno Primozič z Oslavja, Kvotov Štev. 1. Ugotovili so ji udarec bi se Franck zadržala, če bi se sovražno ozrlo nanoj, ki je še dolžan v sanatoriju cskoravnalno, bi bil sam najbolj potreben také dobrodružnosti. Otočenca je branil odv. Stilič, ki je poudaril, da je imel Ipavec pravico pristati s svojim zaslužek od najmenj, ki jo je dolgoval ter pojasnil, da je imel istočasno v teku dva postopka za izgon, ob katerih je eden še v teku, čeprav je Ipavec že pred meseci zapustil omenjeno stanovanje.

Sodnik je končno razsodil spo, tako, da je obsojal Ipavca na placiло globe v znesku 21.000 lir, placilo 20.000 lir ter otočenjo v 21.600 lir pa za načrto tožiteljne odvetnice. To za žaljive besede, medtem ko je sodnik zavrnil obtožbo zaradi groženja.

do so se videlo domkomelci lahti, ki so bile okrogle in še bolj nego nego kriilo ali čipke ob vratu. Na prsih je imela večliko rožo, kakrsne Francka še ni videla, na zapestji se je svezila zlatna zapestnica. Obraza se je Francka prestrašila; lep je bil, kakor mu ni enakega na svetu, oči so lesketale čudno, da bi se Franck zadržala, če bi se sovražno ozrlo nanoj, ki je očila, razsvetljena soba je prihajala blizu in tako sta se določila, pred njo, prijubovala sta se čisto pred njo, da bi dosegla, če bi iztegnila roko. On nje sta govorila, veselo in so se razveseljali, gledala sta k njej gor in sta se smejala.

Francka se je spela na prste, pritiskala je obraz ob raskravici in zdrobila s temi v temelj, kjer so bile rože, sklonila se je k rožam, a nato se je okrenila in se je tihom nasmejala. Prišel je on.

Francka je spela na prste, pritiskala je obraz ob raskravici in zdrobila s temi v temelj, kjer so bile rože, sklonila se je k rožam, a nato se je okrenila in je gledala.

«Imel sem tukaj dekleta, ki sem se izprehajal z njo ob vodi, vsak večer — topil večeri so bili in luna je sijala. Dele je bilo neumno, vse umazano in raztrgano.»

«Kaj sem ti storila?» je prosila Francka, ali on se je smejal in je pripovedoval dalje.

«Vsa raztrgana je bila, pose — kakšne velike blatre nove! — in roke je imela vse rdeče in raskrave. Prišel sem dol vodi — tam je tihom v prijetju, draga — in komaj sem jo ugledal, že mi je ovila roko okoli vrata —»

«Oprosti, da sem te ljubila!» je prosila Francka.

«In nekoč je šla z mano, kakor pokoren psiček je tapljača za mano — da bi jo ti videla, o draga, smejala bi se do solz — in našemil sem jo po svoji razposajeni volji in takoj

Zakaj skrčen šolski urnik?

Ceprav sta minila že dva tedna, odkar se je začel pouk v novem šolskem letu, pa imajo na nekaterih srednjih šolah v Gorici še vedno skrčen učni čas, s katerim so prikazani učenci za nekaj dragocenih učnih ur dnevnega.

Neka organizacija je zato protestirala. Dejstvo je namreč, da je učni program zelo obsežen in je čas za študij, da tako precej skopod odmerjen, če ga bodo šole bolj kršili, bo to gotovo imelo negativne posledice pri končnih učnih uspehih.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo kaj bi počeli v takih prostih urah, kaže pa prihajajo in odhajajo iz mesta po urniku, ki je doloden za popoln šolski urnik.

Italijansko moštvo gre v borbo kot favorit in če bo premagalo ameriškega, se ne bo moglo več govoriti kot lan, o sreči. Letos imajo na svoji strani dve prednosti: prvič bo igralo na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugič bo bodovali v Avstraliji, ki hrani znano sposodo za sportovce.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo kaj bi počeli v takih prostih urah, kaže pa prihajajo in odhajajo iz mesta po urniku, ki je doloden za popoln šolski urnik.

Italijansko moštvo gre v borbo kot favorit in če bo premagalo ameriškega, se ne bo moglo več govoriti kot lan, o sreči. Letos imajo na svoji strani dve prednosti: prvič bo igralo na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugič bo bodovali v Avstraliji, ki hrani znano sposodo za sportovce.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo kaj bi počeli v takih prostih urah, kaže pa prihajajo in odhajajo iz mesta po urniku, ki je doloden za popoln šolski urnik.

Italijansko moštvo gre v borbo kot favorit in če bo premagalo ameriškega, se ne bo moglo več govoriti kot lan, o sreči. Letos imajo na svoji strani dve prednosti: prvič bo igralo na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugič bo bodovali v Avstraliji, ki hrani znano sposodo za sportovce.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo kaj bi počeli v takih prostih urah, kaže pa prihajajo in odhajajo iz mesta po urniku, ki je doloden za popoln šolski urnik.

Italijansko moštvo gre v borbo kot favorit in če bo premagalo ameriškega, se ne bo moglo več govoriti kot lan, o sreči. Letos imajo na svoji strani dve prednosti: prvič bo igralo na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugič bo bodovali v Avstraliji, ki hrani znano sposodo za sportovce.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo kaj bi počeli v takih prostih urah, kaže pa prihajajo in odhajajo iz mesta po urniku, ki je doloden za popoln šolski urnik.

Italijansko moštvo gre v borbo kot favorit in če bo premagalo ameriškega, se ne bo moglo več govoriti kot lan, o sreči. Letos imajo na svoji strani dve prednosti: prvič bo igralo na pšenčnem igrišču, kjer se bolje znajdejo in drugič bo bodovali v Avstraliji, ki hrani znano sposodo za sportovce.

Zlasti je to skdiljivo za dokane, ki prihajajo vsak dan s podeželja in ne vedo